

Чудо Воскресіння

Юрій Клен

Білявий світанок. Ще сонце десь під обрієм. Ще хиляться квіти, обважнілі великими краплями роси. Ще навіть небо не рожевіє у півсвітлі-півсутіні ненародженого дня. Смуток, який лежить на травах і деревах, який проймає звичайно природу перед пробудженням її від сну, немов би розлився і в самому повітрі. Тільки самотня жінка блукає стежками саду і чогось шукає, чогось виглядає. Де найду Його? Куди ж поклали Його тіло, чиє тіло я хочу вмастити пахучими мазями і начинити речовинами, що врятують його від тліну? А он і сам садівник, бо хто ж це інший може тут блукати у таку ранню годину? Чи не окликнути його? Так, він обертається на оклик. Але замість відповіді на питання, коротко й пестливо кидає тільки одне слово:

-- Маріє!

І враз немов блискавка пронизує жінку, така сліпуча, що, здається, розтопить її мозок, усе єство її, – і вся вона розчиниться у якомусь блаженному пориві, де змішалися жах, радість, здивування, непевність – і раптом певність, певність... І з криком "Учителю!" вона кидається Йому до ніг. Та чує голос, голос Його, такий знайомий:

– Не торкайся мене!

Але як же вона Його відразу не впізнала, Того, услід за ким ішла стільки років, біля ніг якого сиділа, слухаючи слів Його, хто став для неї сонцем, яке бачиш щодня і яке вело її крізь будні життєві, що раптом засяяли фарбами, як свято весільне?

Та чи це могло їй на думку впасти, що Той, кого вона бачила, розп'ятим, а потім мертвим, міг встати з гробу і ходити по саду у плоті своїй? Та чи ж не змінився й сам Він трохи, бо щось нове з'явилося в Його обличчі, немов відблиск сяйва неземного ліг на нього, яке немов опрозорило всю Його постать і тепер променіло з кожної бганки Його одягу. Тож недаром гукнув Він їй, застерігаючи: "Не торкайся мене!" Неначе сам дотик міг би спопелити її на місці!

Та не повірили учні словам її. Напівбожевільній від скорботи жінці явився привид у сутінках ранкових, витвір її хворої, подіями попередніх днів екзальтованої фантазії...

А ось двоє йдуть шляхом, що веде до Емауса.

Під свіжим враженням недавніх подій вони розмовляють про те, що сталося, про те, як позбавили життя людину, що була мудрим великим учителем, ім'я якого згадується з побожністю; як пішла чутка, що він воскрес і ходить по землі.

І ось подорожній якийсь пристав до них, почувши розмову їхню. О, він добре втямив науку розп'ятого, бо починає говорити, говорити, викладати так її, ніби все життя йшов за ним і слухав Його.

Серця тим двом горять, обличчя палають, слухаючи слів, що западають аж у саму душу, розгоряючись там кострищем великим. Та ось вони вже коло мети. Пора й повечеряти. Він бере хліб і ламає його, благословляє... і по тому рухові рук його, по

тому, як він хліб розломив, вони вже пізнають... Пізнають, чи ні? Та це ж питомий йому рух, якого не сплутаєш з жестом іншої людини! Чи ж не спостерігали вони здалека, як той хліб завжди ламав перед натовпом?! Вже несподіваний викрик майже вихоплюється їм з горла. Та раптом... нема Його. Немов розтанув у весінньому повітрі, розплився. Та чи це був Він справді?

Чи не омана то? Але у вухах ще звучать слова Його, руки ще тримають хліб, що його Він розломив. Так і вони теж стали свідками, що підуть свідчити перед світом, що Розп'ятий ходить по землі.

І ширяться, ширяться чутки. То тут, то там Розп'ятий нібито об'явився. Тож жінки знайшли уранці печеру, що правила за гріб, порожньою, чи ж не бачили вони двох юнаків у білих одягах, з світлосяйними обличчями, які сказали: "Що ви шукаєте живого серед мертвих!" Та чи ж можна вірити жінкам, які все перебільшують і часто виплід уяви своєї приймають і видають за дійсність? А ті учні, що бачили його на самотній дорозі. Та чи ж мало брехунів на світі, що їм справляє радість оповідати байки і казки!

- Не повірю, поки не вкладу пальців своїх у рани його, - каже Хома.

О, його не обдуриш, він ніколи не вірить, поки сам не побачить, не намацає.

- Дурниці, - так коментує він кожне оповідання про нібито воскреслого.

І ось у хаті при замкнених дверях і вікнах зібралися вірні, ті що ходили за Ним, що плачуть за Ним. Вони сперечаються, то доводячи, то спростовуючи чутки про воскреслого. І раптом - серед покою, для всіх зримий, у звичайному одязі своєму стоїть Він і чути вітання його:

- Мир з вами!

Всі, скам'янівши, німіють, з жахом і подивом дивляться і не знають: вірити чи не вірити. "А чи ж не може то бути хтось схожий на Нього, що іменем Його прикривається та вводить в оману людей? - така думка шугає в голові Хоми. - Бо якось по-іншому променіють очі йому й обличчя".

І раптом чути голос Його, такий знайомий, - о, той голос не сплутаєш з ніяким іншим:

- О, ходи сюди, Хомо, поклади пальці в рани мої, - І Хома підходить, намацує рани на руках і ногах, і Той, ще загадковий і нерозгаданий, бере його руку і кладе собі під серце, і там Хома намацує глибоку рану, що робив її спис.

- Бачу, дотикаюся плоті і вірю! - викликає він.

І Той, уже пізнаний, незаперечний в існуванні своєму, лагідно каже:

- Блаженні ті, що не бачили, а вірять.

Тоді Хома падає Йому до ніг, а все тіло його здригається від плачу.

Чому так важко повірити в те, що називається дивом? Чи ж не сповнене див усе довколишнє життя наше? Чи не є дивом саме наше існування? Те, що пересуваємось по землі? Що матерія мозку нашого мислить? Що хвилі етеру, увійшовши в око наше, викликають враження барв? Що планети кружать в річному танку і навколо сонця? Що сонцям тим, які горять у просторі, числа і краю нема? Що самі ми з усією нашою планетною системою летимо, падаємо у спіральній кружінні у прірву, яка дна не має?

Ми не називаємо це дивом, бо це є повсякденне. Уперше побачивши, як магнет притягає залізо, ми ладні це прийняти за диво. Але що земля притягає наше тіло до себе і не дає йому зависнути в повітрі, ми не називаємо дивом, бо так звикли до цього, що навіть не усвідомлюємо.

А існування життя на землі! Серед різних форм того існування, чи не є одна, що й нам у нерозгаданості своїй здається дивом, а саме – еволюція метелика?

Он повзе гідкий хробак по землі, чи по дереві, годується листям, жере, жере, не бачить нічого з того, що підноситься над його хробачим краєвидом, і ось він, ніби стомлений життям своїм приземним, тче навколо себе густе павутиння, кокон, мумію і поринає в летаргічний сон. Отой самотканий саркофаг береже його від випадковостей життя: вже не з'їсть його птах під час того сну, такого на смерть схожого. І в саркофазі тому відбувається дивна метаморфоза: огидний хробак поволі перероджується в чарівного метелика, що, розгортаючи крила, розриває кокон свій і вилітає в простір, сяючи весельчатими барвами крил своїх.

Чи ж не є оте, досі незбагнуте переродження хробака в метелика символом довічного воскресіння? Символом з мертвих встання Христового і посмертного злету душі нашої, яка житиме у сферах етерних, де горить вічна слава Господня?

Так, а чому ж ми не знаємо, не відаємо про те майбутнє душ наших буяння у сферах горніх? – запитаєте ви. А чи ж тямить хробак, що можливе, крім його, хробачого повзання по землі, якесь інше існування, що є летом і буянням з квіту на квіт, куштуванням меду з келіхів квіткових, купанням у променях соняшних? А якби йому, хробакові, показати метелика, чи пізнав би він себе у тому крилатому створінні, він, що, до землі прикутий, не спроможний є побачити те, що діється вище, понад видноколом його хробачого краєвиду?..